

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ШУШМАБАШСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ АРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ул.Габделхая Каримова, д.16, с.Шушмабаш,
Арский муниципальный район,422036

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ШУШМАБАШ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

Габделхэй Кәримов урамы, 16 йорт, Шушмабаш авылы,
Арча муниципаль районы,422036

Тел. (84366) 93-1-24 факс (84366) 93-1-24. E-mail: Shush.Ars@tatar. ru

КАРАР

25 февраль 2026ел.

№5

**“2026-2029 елларга Татарстан Республикасы
Арча муниципаль районының Шушмабаш
авыл жирлегендә энергияне сак тоту һәм
энергетика нәтижәлелеген арттыру”
муниципаль программасын раслау турында**

“Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында” 2009 елның 23 ноябрэндәге 261-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Шушмабаш авыл жирлеге башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. Кушымта нигезендә “2026-2029 елларга Татарстан Республикасы Арча районының Шушмабаш авыл жирлегендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру” муниципаль программасын расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга һәм Арча муниципаль районының рәсми сайтында урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Шушмабаш авыл жирлеге
башкарма комитеты житәкчесе

В.В.Сәгыйтов

Арча муниципаль районы
Шушмабаш авыл җирлеге
Башкарма комитетың
25.02.2026 ел, № 5 карарына,
кушымта

“2026-2029 елларга Татарстан Республикасы Арча районының Шушмабаш авыл җирлегендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру” муниципаль программасы

Шушмабаш авылы

1. Программа исеме	“2026-2029 елларга Татарстан Республикасы Арча районының Шушмабаш авыл җирлегендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру” муниципаль программасы
2. Программаны эшләүнең хокукий нигезләре	<p>“Энергияне сак тоту турында һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру хакында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кергү турында” 2009 елның 23 ноябрендәге 261-ФЗ номерлы Федераль закон,</p> <p>25 статья. Дәүләт яисә муниципаль берәмлек катнашындагы оешмалар һәм эшчәнлекнең җайга салына торган төрләрен гамәлгә ашыручы оешмалар тарафыннан энергияне сак тотуны һәм энергетика нәтижәлелеген арттыруны тәмин итү;</p> <p>Россия Икътисадый үсеш министрлыгының “Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә төбәк, муниципаль программалар эшләү максатларында кулланылырга мөмкин булган энергияне саклау һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә чараларның якынча исемлеген раслау турында” 2010 елның 17 февралендәге 61 номерлы боерыгы;</p> <p>- РФ Хөкүмәтенең “Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә төбәк һәм муниципаль программаларга таләпләрне раслау һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенең кайбер актларын һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенең кайбер актларының аерым нигезләмәләрен үз көчләрен югалткан дип тану турында” 2021 елның 11 февралендәге 161 номерлы карары.</p>

3. Программаны раслау датасы	25.02.2026 ел
4. Программаның максаты	Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру чараларын гамәлгә ашыру исәбенә энергетика ресурсларыннан рациональ файдалануны тәэмин итү.
5. Программаның бурычлары	- энергияне сак тоту белән идарә итү буенча оештыру-хокукый чаралар комплексын үткәру, шул исәптән энергетика ресурсларын кулланганда энергетика нәтижәлелеген характерлый торган күрсәткечләр системасын булдыру, аларны мониторинглау, шулай ук мәгълүмат жыю һәм анализлау;
6. Программаны гамәлгә ашыру вакыты	2026-2029 еллар
7. Программаның көтелгән нәтижәләре	- администрациядә һәм урамнарны яктырту системаларында электр энергиясен экономияләү; - энергияне сак тоту белән кызыксынуны арттыру; - коммуналь ресурсларны түләүгә җирле бюджет чыгымнарын киметү.
8. Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганакалары, шул исәптән еллар буенча	Программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү чыганагы – җирле бюджет. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре күләме 35 мең сум тәшкил итә, шул исәптән:
	2026 елда – 8 мең сум; 2027 елда – 8 мең сум; 2028 елда – 9 мең сум 2029 елда – 10 мең сум 2026-2029 елларда программа чараларын финанслау күләме һәм структурасы Шушмабаш авыл җирлегенең бюджет проектларын төгәлләштерү нигезендә социаль-икътисадый үсеш фаразларын эшләгәндә ачыклана.
9. Программаны гамәлгә ашыруны	2026 елның 26 февралендәге 1 номерлы боерык белән Шушмабаш авыл җирлегендә энергияне сак тоту өчен

мониторинглауны ң төп механизмнары	<p>жаваплы итеп Шушмабаш авыл жирлеге башкарма комитетының баш хисапчысы (алга таба - жаваплы зат) билгеленде. Ул шулай ук программаны гамәлгә ашыру мониторингы өчен жаваплы.</p> <p>Программаны гамәлгә ашыру мониторингы:</p> <ul style="list-style-type: none"> - статистик күзәтү рәвешләрендәге мәгълүматлар; - программаны гамәлгә ашыруны квартал саен анализлаудан алынган мәгълүматлар. <p>Программаны гамәлгә ашыру мониторингы энергияне сак тоту һәм энергетика өлкәсендәге гомуми һәм хосусый максатчан күрсәткечләрне, аларның үзгәрү динамикасын һәм алынган күрсәткечләрне анализлау нигезендә гамәлгә ашырыла.</p> <p>Кирәк булган очракта программаны гамәлгә ашыруга үткәрелгән мониторинг нигезендә максатлар, бурычлар һәм чаралар, энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру өлкәсендә максатчан күрсәткечләрнең планлаштырылган күрсәткечләренә төзәтмәләр кертеләчәк.</p>
--	--

2. МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУНЫҢ СОЦИАЛЬ-ИКТИСАДЫЙ ӨЛКӘСЕНӘ ГОМУМИ ХАРАКТЕРИСТИКА

Шушмабаш авыл жирлеге жиде торак пунктны үз эченә ала.

Арча муниципаль районының Шушмабаш авыл жирлеге территориясендә биш бюджет оешмасы – Шушмабаш авыл жирлеге (бинада Шушмабаш авыл китапханәсе урнашкан), Шушмабаш мәдәният йорты, Носы мәдәният йорты, Шекә клубы, Сәрдәбаш клубы һәм мәгариф, мәдәният һәм сәламәтлек саклау системаларында муниципаль буйсынудагы учреждениеләр урнашкан.

Бюджет оешмаларының исәпләү приборлары белән тәэмин ителеше түбәндәгеләрне тәшкил итә: электр энергиясе – 100%, салкын су – 0%, газ – 100%.

Торак фондының 100%ы электр куллануны һәм газ белән тәэмин итүне исәпкә алу приборлары белән жиһазландырылган.

Шушмабаш авыл жирлегендә торак фондын һәм бюджет өлкәсе объектларын шәхси жылылык белән тәэмин итү.

Торак пунктларны Шушмабаш авыл жирлеге су белән тәэмин итә.

Район кулланучыларын электр энергиясе белән “Татэнергосбыт” ААЖ Биектау бүлекчәсе тәэмин итә.

Газүткәргечләргә Саба район эксплуатацияләү газ хезмәте хезмәт күрсәтә. Табигый газны төп кулланучылар – торак-коммуналь сектор.

3. МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ ӨЛКӘСЕНДӘ МУНИЦИПАЛЬ СӘЯСӘТ ӨСТЕНЛЕКЛӘРЕ, МАКСАТЧАН КҮРСӘТКЕЧЛӘР, МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ СРОКЛАРЫНЫҢ ҺӘМ ЭТАПЛАРЫНЫҢ КӨТЕЛӘ ТОРГАН НӘТИЖӘЛӘРЕ ТАСВИРЛАМАСЫ

Программа “Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында” 2009 елның 23 ноябрәндәге 261-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә эшләнде.

Муниципаль программаның максаты энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру чараларын гамәлгә ашыру исәбенә энергетика ресурсларыннан нәтижәле файдалануны тәмин итүдән гыйбарәт.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның максатчан күрсәткечләре:

1. Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру буенча оештыру чараларын гамәлгә ашыру;

2. Файдаланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу приборлары белән жиһазландыру;

3. Электр һәм су белән тәмин итү системасының нәтижәлелеген арттыру. Программаны гамәлгә ашыру:

- энергияне нәтижәле үстерү юлына күчүне тормышка ашырырга;

- ягулык-энергетика балансын оптимальләштерергә;

- ягулык-энергетика ресурсларын сатып алуга бюджет чыгымнарын киметергә.

Муниципаль программа 2026-2029 елларга исәпләнгән.

Программаны гамәлгә ашыру 2 этапта каралган: беренче этап – 2026-2027 еллар; икенче этап – 2028-2029 еллар.

2027 ел ахырыннан да соңга калмыйча икенче этап өчен Программаны гамәлгә ашыру параметрлары төгәлләштерелергә тиеш.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның максатчан күрсәткечләре турында белешмәләр муниципаль программаның 1 нче кушымтасында китерелгән.

4. Муниципаль программаның төп чараларына гомумиләштерелгән тасвирлама

Муниципаль программаның төп чаралары комплексы – билгеләнгән нәтижеләргә ирешүне тәмин итә торган финанслау сроклары һәм күләме буенча килештерелгән чаралар системасы.

Муниципаль программа түбәндәге функцияләрне гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән:

- хокук билгеләү – тиешле өлкәләрдә норматив хокукый жайга салу;

- хокук куллану – турыдан-туры идарә итү, шул исәптән жирле бюджет проектларын эшләү.

Программаның төп чаралары исемлеге:

N	Чара исеме	Чара буенча чыгымнар исеме
1	Бюджет оешмаларында урам яктырткычларын энергияне саклый торган лампаларга алыштыру, энергияне саклый торган лампаларны алыштыру	Шушмабаш авыл жирлеге бюджеты
2	Кулланыла торган энергетика ресурсларын куллану лимитларын билгеләү	Чыгымнар таләп итми
3	Бюджет оешмаларында тәрәзә уемнарын, өемнәрне жылыту	Чыгымнар таләп итми

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру планы муниципаль программаның 2 нче кушымтасында бирелгән.

5. Муниципаль программаны ресурслар белән тәмин итүне нигезләү

Муниципаль программа чаралары жирле бюджет акчалары исәбеннән гамәлгә ашырылачак.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыруга планлаштырыла торган ресурслар күләменең нигезе муниципаль финанслар белән нәтижәле һәм жаваплы идарә итү өчен шартлар тудырудан гыйбарәт һәм чираттагы финанс елына һәм план чорына

жирле бюджет турындагы карар нигезендә расланган бюджет язмасы нигезендә муниципаль программаны гамәлгә ашыру чорына жирле бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләмен үз эченә ала.

Муниципаль программаны жирле бюджет акчалары исәбеннән финанслауның гомуми күләме аны гамәлгә ашыруның бөтен чорында 35 мең сум тәшкил итә, шул исәптән:

2026 елда – 8 мең сум;

2027 елда – 8 мең сум;

2028 елда – 9 мең сум;

2029 елда – 10 мең сум.

Финанслау күләме фаразланган характерда була һәм Арча районының Шушмабаш авыл жирлегенең чираттагы елга һәм план чорына бюджеты турындагы карар проектын әзерләү кысаларында ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

Муниципаль программа
1нче кушымта

**Программаны гамэлгә ашыру барышын бәяләргә мөмкинлек бирә торган
гомуми максатчан күрсәткечләр һәм индикаторлар**

N	Күрсәткеч исеме	Күрсәткечн ең башлангыч кыйммәте	Күрсәткечнең әһәмияте (еллар буенча)			
			2026	2027	2028	2029
1	Шушмабаш авыл җирлеге территориясендә кулланыла торган (кулланыла торган) электр энергиясенең гомуми күләмендә исәпләүләр исәпләү приборларын кулланып башкарыла торган электр энергиясе күләмнәренең өлеше.	100%	100%	100%	100%	100%
3	Программаны финанслауның гомуми күләмендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру чараларын финанслау өчен файдаланыла торган бюджеттан тыш чаралар күләме.	Мең сум	0	0	0	0
4	Электр энергиясен экономияләү	Мең кВт-сәг	0,1	0,1	0,1	0,1
		Мең сум	0,2	0,3	0,5	0,5

“2026 - 2029 елларга Шушмабаш авыл җирлегендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләгән арттыру”
муниципаль программаһы чарасын гамәлгә ашыру планы

N	Чара исеме	Финанслау күләме, мең сум					Финанслау чыганаclarы	Башкаруу срогы	Башкаруучылар
		барысы	Шул исәптән еллар буенча						
			2026	2027	2028	2029			
1	2	3	4	5	6	7	10	11	12
1	Бюджет оешмаларында урам яктырткычларын энергияне саклай торган лампаларга алыштыру, энергияне саклай торган лампаларны алыштыру	35,0	8,0	8,0	9,0	10,0	Местный бюджет	2026-2029г.	Шушмабаш авыл җирлеге башкарма комитеты
2	Энергия ресурстарын кулланыу лимитларын билгеләү							2026-2029г	Шушмабаш авыл җирлеге башкарма комитеты
3	Администрация бинасындагы тәрәзә							2026-2029г	Шушмабаш авыл җирлеге

	қырыларын жылыту									башкарма комитеты
	БАРЫСЫ	35,0	8,0	8,0	9,0	10,0				

20__ елның 1 сентябрә ЭНЕРГИЯНЕ САК ТОТУ ҺӘМ ЭНЕРГЕТИКА
НӘТИЖӘЛӘЛӘГЕН АРТТЫРУ ПРОГРАММАСЫНЫҢ МАКСАТЧАН КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ
КЫЙММӨТЛӘРЕНӘ ИРЕШҮ ТУРЫНДА ХИСАП

N п.п.	Программа күрсәткечләре исеме	Үлчәү берәмлеге	Программаның максатчан күрсәткечләре кыйммәте		
			план	факт	тайпылышлар

Шушмабаш авыл җирлеге
башкарма комитеты җитәкчесе

(имза) (имзаны шәрехләү)

Баш хисапчы

(имза) (имзаны шәрехләү)

барысы																					
Белешмә: программаны гамәлгә ашыру елы башыннан барлыгы																					

Шушмабаш авыл жирлеге
башкарма комитеты житәкчесе

_____ (имза)

_____ (имзаны шәрехләү)

Баш хисапчы

_____ (имза)

_____ (имзаны шәрехләү)